Biuletyn Polonistyczny

NAUKA DLA SPOŁECZEŃSTWA

Newsletter projektu

NR 15-16
grudzień-styczeń 2025

Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata

o projekcie

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do zapoznania się z najnowszymi informacjami dotyczącymi projektu, który wyrósł z potrzeby zaangażowania we współczesny świat i pokazania, że poloniści mają mu wiele do zaoferowania, a polonistyka, czy szerzej - humanistyka, daje narzędzia, by się w tym świecie odnaleźć, pomóc go zrozumieć, wyjść naprzeciw jego problemom.

O naszych działaniach projektowych będziemy Państwa informować w rozsyłanych cyklicznie newsletterach, które można zaprenumerować po zalogowaniu do “Biuletynu Polonistycznego” i wybraniu w ustawieniach newslettera opcji: “okazjonalny”.

Życzymy inspirującej lektury!

Zespół projektu “Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata”

Myśl przewodnia projektu:

POLONISTYKA ZAANGAŻOWANA

↘ wstęp

Pracowite zakończenie roku 2025 i rozpoczęcie 2026, podsumowania i plany sprzyjały płynnemu przejściu między starym a nowym rokiem. Z tej okazji przygotowaliśmy dla Was krótkie zestawienie naszych działań.

Co się wydarzyło w projekcie w 2025 roku?

🎧 Zrealizowaliśmy dla Was łącznie **31 odcinków podcastu z serii "Polonistyka zaangażowana"** (z czego 4 oczekują jeszcze na publikację i będą dostępne lada dzień). Możecie ich wysłuchać zarówno w "Biuletynie Polonistycznym", jak i na platformach YouTube, Spotify, Spreaker, Podcast Addict, Podchaser i Deezer.

🔪 Opublikowaliśmy w "Biuletynie" **12 artykułów, wywiadów i relacji ze spotkań**, których autorkami są zarówno uznane badaczki (*Polonistyka z dystansu. Rozmowa z prof. Moniką Woźniak (Uniwersytet Rzymski „Sapienza"* czy artykuł Doroty Walczak-Delanois *Na marginesie obchodów 100-lecia brukselskiej polonistyki)*, jak i studentki i absolwentki polonistyki (Sanita Kubryń, *Kilka słów o … ekwipunku polonistki z prostym językiem w tle* czy Katarzyna Gawryluk-Zawadzka, *Polonistyki poza Europą: historia i perspektywy polonistyk w wybranych krajach Ameryki Łacińskiej i Azji Wschodnie*).

🎤 W 2025 roku o naszym projekcie **opowiadaliśmy w Krakowie** (podczas konferencji *Ciało - Teoria - Tekst: Somatyczność kulturowych narracji chorób*, 22-23 maja 2025), **w Katowicach** (podczas Śląskiego Festiwalu Nauki), **w Paryżu** (podczas V kongresu polonistów francuskich *«Enseigner et promouvoir la langue et la culture polonaise». Ves Assises de la langue et de la culture polonaises en France / "Nauczanie i promowanie języka polskiego oraz kultury polskiej"*, 19-21 listopada 2025; relacja z kongresu jest dostępna w "Biuletynie Polonistycznym" **w Londynie** (sympozjum *Razem dla dzieci. Jak wspierać rodziny i nauczycieli w pracy z dziećmi z autyzmem*, 6-7 grudnia 2025).

💻 Spotkaliśmy się z Wami na **5 otwartych seminariach**, przeprowadzonych online, podczas których gościliśmy Ritę Larek - polonistkę, nauczycielkę, twórczynię kursów

maturalnych online i kanału „Pracownia Literacka” na Youtube, Ewę Pakalską - uczestniczkę naszego projektu, badaczkę studiów o niepełnosprawności, Teresę Naumiuk i Sylwię Kuś z firmy wydawniczej AtOnce, Martę Chojnacką-Kuraś, Mateusza Gromulskiego, Sanitę Kubryń i Julię Walerzak, z którymi rozmawialiśmy o prostym języku oraz Cezarego Rosińskiego, który opowiedział nam o kompetencjach polonistów w zakresie humanistyki cyfrowej.

🗺️ Na mapie “Geopolonistyka” dodaliśmy informacje o historii i dorobku kolejnych instytucji polonistycznych, m.in. 💎 **Zakładu Języka i Literatury Polskiej w Instytucie Filologii Słowiańskich, na Wydziale Literatury Uniwersytetu Stambulskiego**, 💎 **Instytutu Kulturoznawstwa na Wydziale Humanistycznym Katolickiego Uniwersytetu Lowański (Katholieke Universiteit Leuven)**, 💎 **Katedry Języków Słowiańskich na Wydziale Filologicznym Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku**, 💎 **Departamencie Języków i Literatur Obcych oraz Kultur Nowożytnych na Uniwersytecie w Turynie**, 💎 **Zakładzie Języka i Literatury Polskiej, Instytut Filologii Słowiańskich Uniwersytetu w Ankarze**, 💎 Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu w Sztokholmie, 💎 **Wydziale Filologii Słowiańskich Uniwersytetu Sofijskiego im. Św. Klimenta Ohrydzkiego**.

🔭 Piotr Bordzoł informował Was na łamach “Biuletynu” **o najnowszych ofertach pracy** dla polonistów.

🌐 O aktualnościach w naszym projekcie informowaliśmy na bieżąco **w mediach społecznościowych** "Biuletynu Polonistycznego": na Facebooku, X, YouTube i Instagramie.

↘ efekty projektu

a. w grudniu Beata Koper, Ewa Pakalska i Mariola Wilczak uczestniczyły we współorganizowanym przez IBL PAN **sympozjum „Razem dla dzieci. Jak wspierać rodziny i nauczycieli w pracy z dziećmi z autyzmem”**. Relacja ze spotkania, autorstwa Ewy Pakalskiej, oraz materiał fotograficzny są już dostępne w “Biuletynie Polonistycznym”.

Wydarzenie odbyło się w ramach realizowanego przez Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie projektu „Autyzm bez granic: Wsparcie dzieci, rodziców i nauczycieli polonijnych".

Lada dzień wypuścimy w świat oczekujące jeszcze na autoryzację odcinki podcastu, które powstały z okazji sympozjum oraz wywiad z inicjatorką projektu „Autyzm bez granic" - dr Justyną Gorzkowicz.

b. 9 odcinków podcastu "Polonistyka zaangażowana":

- *"Nie musimy prowadzić wszystkich uczniów do tego samego miejsca".* Spotkanie z Kingą Białek

- *Wspólnota chorujących.* Spotkanie z prof. Moniką Ładoń [NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I ZAANGAŻOWANIE #4]

- *Nasze relacje z bytami pozaludzkimi.* Spotkanie z Andrzejem Marcem (cz. 1)
- *Rola humanisty w dobie kryzysu klimatycznego.* Spotkanie z Andrzejem Marcem (cz. 2)
- *Niepełnosprawność i ucieleśniona geografia. Omówienie antologii "Placing Disability: Personal Embodied Geography"*
- *Kompetencje humanistyczne we współczesnym świecie i w szkolnej edukacji.* Spotkanie z Bernadettą Czerkawską
- *Przełamując tabu, czyli historia pierwszego i ostatniego polskiego "płciownika".* Spotkanie z Zofią Dulską (cz. 1)

- *Kurkiewicz współczesny*. Spotkanie z Zofią Dulską (cz.2)

- *„Dajemy skrzydła i dostajemy dużo w zamian”*. Spotkanie z Marcinem Raimanem

- **Zawód: logopeda. Seminarium z cyklu "Kompetencje polonistyczne na rynku pracy"**, które odbyło się w trybie online 23 stycznia. Podczas spotkania **z dr Magdaleną Knapek** - polonistką, absolwentką filologii polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego (2010), kierowniczką Zakładu Logopedii UJ pytaliśmy o specyfikę zawodu logopedy i o to, czy wybór tej ścieżki kariery jest dobry dla polonistów i czy każdy może wykonywać ten zawód. Dr Magdalena Knapek opowiedziała również o studiach logopedycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim.
  Spotkanie poprowadził dr Piotr Bordzoł.

↘ aktualnie pracujemy nad...

kolejnymi odcinkami podcastu:

- o kompetencjach logopedy - na podstawie nagrania ze styczniowego seminarium z udziałem **dr Magdaleny Knapek**,
- o kompetencjach bibliografa - rozmowy dr. Piotra Bordzoła z **dr Pauliną Czwordon-Lis i dr Karoliną Przysiecką** z Pracowni Polskiej Bibliografii Literackiej IBL PAN,
- odcinkiem “ekokrytycznym” - rozmową dr hab. Justyny Tabaszewskiej z **prof. Julią Fiedorczuk** - pisarką, poetką, tłumaczką i wykładowczynią na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie współtworzy Centrum Humanistyki Środowiskowej,
- rozmową dr. Piotra Bordzoła z **dr Ariko Kato** - japońską slawistką, tłumaczką i badaczką literatury polskiej z Nagoya University of Foreign Studies.

Przypominamy, że poprzednie numery naszego newslettera można znaleźć pod adresem internetowym.

↘ ankiety

Nieustannie zachęcamy do wypełniania udostępnionych przez nas ankiet!

Informacje z ankiety dostępnej na stronie Bibliografia Źródeł dla Nauki i Społeczeństwa zasilą **"Bibliografię Źródeł dla Nauki i Społeczeństwa"**, która pozwoli na przybliżenie społeczeństwu zagadnień związanych ze studiami o niepełnosprawności, medycyną narracyjną, humanistyką medyczną i literaturoznawstwem architektonicznym. W tym cennym opracowaniu nie może zabraknąć informacji o Waszych publikacjach!

Informacje z drugiej ankiety, którą można przesłać drogą mailową, ale także wypełniając formularz dostępny na stronie: wzbogacą **"Geopolonistykę",** czyli obraz światowej polonistyki, obecny w "Biuletynie Polonistycznym" w postaci mapy, bazy danych, ale przede wszystkim w powiązanych z nimi tekstach o polonistykach krajowych i zagranicznych.

Zachęcamy do śledzenia naszych działań w mediach społecznościowych i subskrypcję naszego newslettera

Będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi, propozycje i spostrzeżenia! Informujemy również, że istnieje możliwość włączenia się w nasze działania na zasadach wolontariatu.

Biuletyn Polonistyczny

Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II", nr projektu NdS-II/SP/0264/2024/01 kwota dofinansowania 618 218 zł.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

NAUKA DLA SPOŁECZEŃSTWA

zespół badawczy

Mariola Wilczak	Instytut Badań Literackich PAN
humanistyka cyfrowa, polonistyka, biografistyka, edytorstwo	**kierowniczka** Geopolonistyka, bibliografia literacka, promocja

Magdalena Popiel	Międzynarodowe Stowarzyszenie Studiów Polonistycznych, Wydział Polonistyki UJ
Geopolonistyka	ekspertka

Justyna Tabaszewska	Instytut Badań Literackich PAN
ekokrytyka, badania nad pamięcią	ekspertka

Beata Koper	Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego
humanistyka medyczna, bibliografia literacka	ekspertka

Tomasz Chachulski	Instytut Badań Literackich PAN, Międzynarodowe Stowarzyszenie Studiów Polonistycznych
edytorstwo naukowe	Geopolonistyka

Aleksandra Wójtowicz	Instytut Badań Literackich PAN
literaturoznawstwo architektoniczne	ekspertka

Marta Chojnacka-Kuraś	Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego
językoznawstwo, komunikacja medyczna, semantyka	ekspertka

Magdalena Szarota	Uniwersytet w Lancaster; Stowarzyszenia Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl
studia nad niepełnosprawnością	ekspertka

Ewa Pakalska	Instytut Badań Literackich PAN
studia nad niepełnosprawnością	ekspertka, bibliografia

Klaudia Węgrzyn	Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
historia sztuki, studia pamięciowe, humanistyka środowiskowa	bibliografia, promocja

Piotr Bordzoł	Instytut Badań Literackich PAN
polonistyka, Geopolonistyka, kompetencje polonisty na rynku pracy	wykonawca

Iwona Przybysz	Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego
Geopolonistyka, krytyka literacka, historia przekładu	wykonawczyni

Karolina Malinowska	Wydział Filozoficzny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
filozofia medycyny i psychologii, kompetencje polonisty na rynku pracy	wykonawczyni

Przemysław Górecki	Ośrodek Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego
teoria literatury, queer studies, gender studies	Geopolonistyka

Klaudia Muca	Uniwersytet Jagielloński
afazja, studia nad niepełnosprawnością	promocja, bibliografia